

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Rejiciuntur decreta indifferentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

voluntati sive ad amorem, v. g. sive ad odium, vel negationem amoris, prout ipsa voluntas se determinaverit. Ad huius igitur difficultatis enucleationem in praesenti disputatione accingimur.

ARTICULUS I.

An admittenda sint decreta ab intrinseco efficacia, & prae-desinentia?

S U M M A R I A.

1. Explicantur decreta indifferentia.
2. Rejiciuntur, quia obsunt causalitati causa prima.
3. Et certitudini Divinae providentiae.
4. Suntq. nugatoria.
5. Explicatur decretum intrinseco efficax.
6. Afferitur & probatur auctoritate scripturae & PP.
7. Specialiter S. Augustini.
8. Et Doctoris Angelici.
9. Nec non ratione.

§. I.

Rejiciuntur decreta indifferentia.

1. **A**liter quidem, & aliter hoc decretum explicatur à suis Patronis, dum Molina vult illud esse terminatum solum ad generalem rationem actionis; Suarez & Martignon dicunt esse decretum conditionatum, quasi DEUS dicat: *Volo cum Petro ad amorem concurrere; si ipse ad amorem se determinat.* Lugo vult, per hoc decretum offerri concursum determinatum ad particulares quoque rationes actionis, sub disjunctione tamen, puta ad amorem, vel odium. In hoc nihilominus omnes conveniunt, concursum ab illo decreto oblatum ordine & prioritare naturae non praecedere determinationem liberi arbitrii, neque distingui ab actione creaturae.

2. **CONCLUSIO. I.** *Decretum indifferens repugnat.* Ita tota Schola, S. Th. Illustrissimus Reдинг, q. 6. a. 5. La Moneda dub. 10. §. 2. Ratio est primò: quia liberum hominis consensum & determinationem subtrahit causalitati causa primae. Sublatà quippe posterioritate & dependentià effectus, tollitur causalitas causa: atqui per hoc decretum indifferens tollitur posterioritas & dependentia liberi consensus à causa prima: non enim stante hoc indifferenti decreto, ideo voluntas liberè agit hunc in individuo actum, quia DEUS vult & facit agere; sed vice versà ideo DEUS vult concurrere ad hunc actum, quia se humana voluntas liberè ad ipsum determinat. Sequitur proinde, quòd voluntas humana seipsam primò determinet, & hanc ipsa determinatio sit ens à se, praecedens causalitatem causa primae, se ipsam in supernaturalibus discernat ab alio, &c. quae in tract. de auxiliis late disputantur.

Ipsa quoque ratio indifferentiae vim causalitatis evertit. Nam à causa indifferente quòd tali impossibile est, prodire determinatam ef-

fectum, ut ipsi adversarii in philosophicis saepe oclamant: sed illud decretum, velur etiam executio seu concursus ab ipso preparatus est indifferens, & expectat determinationem ultimam ab ipso consensu voluntatis: ergo ab ipso non procedit determinatus effectus, adeoque ad salvandam primae causae efficaciam pernitus nihil conducit.

Secundò. Quia hoc decretum indifferens videtur eruere oculum Divinae providentiae. Nam ut sup. cap. ostendimus, futura in seipsis absque omni determinatione causa nec sunt futura, nec proinde ut futura cognosci possunt: ergo debent à Divina scientia & providentia videri in determinatione causa: sed ratio huius decreti indifferens nihil certò videri potest in determinatione causa. Ipsum enim hoc decretum, cum vel tantum sit generale, vel conditionatum, vel disjunctivum ex parte objecti, praesupponit determinationem causa liberae, per quam particularizetur, & ad hunc in individuo actum potius, quam ad alium determinetur. Sed hac ipsa determinatio humanae voluntatis est incerta, contingens, fallibilis: & quascunque affingat conditiones, & circumstantias, sanè & illa sunt solum contingenter conjuncta, ut ex illis arbitrii humani praeponderans inclinatio certò & infallibiliter colligi non possit. Manet ergo, quòd stante hoc indifferenti decreto DEUS certò & infallibiliter futura contingentia cognoscere non possit. Ne dicam, quòd modus iste exploratorius tum cognoscendi, tum decernendi sit DEO maxime indecorus, quo à voluntatis creaturae praevia determinatione explicari debeat, quem in finem, & objectum suum ille indifferens concursus collimare debeat.

Tertiò. Quia decretum illud videtur esse nugatorium. Da enim ab aeterno decrevit DEUS concurrere cum Petro, concursu simultaneo, & per ipsam consensum Petri determinabili ad certam speciem actus; tum sensus huius Decreti virtualiter erit iste: *Concurram cum Petro ad actum amoris, si ipse se determinet ad actum amoris.* Atqui hoc decretum esse nugatorium ostenditur primò, quia concursus DEI identificatur cum operatione Petri: igitur huius Decreti sensus erit: *Concurram ad operationem amoris, si concurrat ad operationem amoris.* Secundò: quia talis promissio concursus videtur fieri sub conditione impossibili. Quia quando aliquid promittitur sub conditione, debet ipsa conditio posse impleri in aliquo signo priori, antequam impleatur promissio, c. g. promissio

sistit dare equum, si acceperis centum: non antea trades equum, quam accipias centum. Sed est impossibile, ut prius impleatur conditio, quam in indifferenti decreto saltem implicite & virtualiter involvitur, quam ponatur ipsa promissio. Conditio quippe est contentus & determinatio Petri, quae in priori ad actualem concursum DEI poni non potest: tum quia esset ens à se, tum quia in Adversariorum sententia non distinguitur à concursu.

Ad ulteriorem hujus Decreti refutationem pertinent argumenta partim contra scientiam mediam adducta, partim pro intrinseca efficacia decretorum mox adducenda.

§. II.

Statuitur intrinseca efficacia decretorum circa actus bonos.

Nomine decreti intrinsece efficacia intelligitur, quo DEUS ab aeterno decrevit, ut voluntas creata in hac determinata temporis differentia sese potius ad hoc, quam ad alterum oppositorum determinet: ita ut haec voluntas creata determinatio sequatur infallibiliter & metaphysicè certitudine ex virtute intrinseca Divinae voluntatis praevidi creatam voluntatem ad alterutram contradictionis partem determinantis, ideoque virtualiter transeuntis, non verò quòd ipsum decretum suam fortitatem efficaciam ex adjunctione vel suppositione liberæ determinationis creatae, prout per scientiam conditionatorum pravila, & futura ante suppositionem decreti divini subiective absoluti. Hoc decretum, eò quòd effectum ex seipso & intrinseca sua causalitate infallibiliter inferat, vocamus intrinsece efficax, & quia ordine causalitatis praecedit voluntatis creatae liberam determinationem, eamque facit à se ceu prima causa dependere, vocamus praedeterminativum, seu praedeterminativum.

CONCLUSIO II. Decreta intrinsece efficacia, & bonorum aliorum praedeterminativa necessario sunt admittenda in DEO. Ita schola Thomistica cum suo Doctore Angelico, quibus (tametsi aliis visis & modis explicandi) accedunt Illustrissimus Rending, Henricus à S. Ignatio, Martinez disp. 3. de DEO praedestin. sect. 3. §. 1. post Suarez, aliosque complures RR. Et indicatur pl. 113. omnia quaecumque voluit, fecit. Ephel. 1. operatur omnia secundum consilium voluntatis suae. Apoc. 4. tu creasti omnia, & propter voluntatem suam erant.

Horum decretorum etiam sub nomine praedeterminativum & praedeterminationum veritas probatur imprimis auctoritate SS. PP. à quibus S. Dionysius de Divinis Nomin. c. 5. inquit: *Dicimus esse in DEO existentium substantias & particulariter PRÆCONSTITUTIVAS RATIONES, quas Theologia PRÆDEFINITIONES PRÆDETERMINATIONES vocat, & divinas voluntates existentium PRÆDEFINITIVAS seu DISCRETIVAS, vel FACTIVAS, per quas super substantialis existentia omnia PRÆDETERMINAVIT, atque produxit.* S. Athanasius in Epist. ad Ephel. c. 2. dicit: *Bona & P. Metz. Theol. Schol. Tom. 1.*

opera paravisse DEUM electis suis, qua differri non poterunt, NEQUE PRÆTERMITTI, quin peragantur tanquam Divinitus PRÆFINITA. S. Leo expendens illud Luc. 22. *Filius hominis sicut desinitum est, vadit. ita loquitur: nec ulla poterat ratione turbari, quod ante aeterna saecula & MISERICORDITER erit dispositum, & incommunicabiliter PRÆFINITUM.* quibus adde Gregor. M. 12. moral. c. 1. *Cuncta DEVS praesciens ante saecula decrevit, qualiter per saecula disposuit.* Theodoret. in c. 1. ad Ephel. *Ante mundi constitutionem ea, quae ad nos pertinent, praescivit & praedestinavit.* D. Bern. tract. de grat. *Nihil horum evenit, quod non, prout vult, potens praedeterminet voluntate.*

Probatur secundò specialiter auctoritate S. Augustini, qui apud Prosperum sent. 58. dicit: *Divina voluntas est suprema causa omnium corporaliū, spiritualiumque motionum; nihil enim sit, quod non de invisibili & intelligibili summi Imperatoris aula aut jubeatur aut permittatur.* Solil. c. 26. *Antequam exirem de vulva, quidquid tibi placuit, praedestinasti de me.* tract. 114. in Jo. *qua futura erant per singula tempora, in DEI sapientia causas efficientes habent.* tract. 105. *Certis immutabilibus causis omnia futura praedestinavit.* l. 5. Confels. c. 9. *Etiam faciendorum ordinem DEVS praedestinat.* Enchiridii c. 102. & 3. *quidquid DEVS operatur, volens operatur,* l. 83. quæst. q. 3. *Hoc est fieri aliquid DEO agente, quod volente, c. 14. de corrept. & grat. cum autem, inquit homines per correptionem in viam justitiae seu veniunt, seu revertuntur, quis operatur in cordibus eorum salutem, nisi ille, qui cuilibet plantanti atque riganti in incrementum dat DEVS, cui volenti saluum facere nullum hominum resistit arbitrium: sic enim velle aut nolle in volentis aut nolentis est potestate, ut Divinam voluntatem non impediat, nec superet potestatem.* Et infra exponens, quomodo DEUS Saulcem voluerit ad Israël regnum evehere, quando, inquit, *DEVS voluit Sauli regnum dare, sic erat in potestate Israelitarum, subdere se memorato viro, sive non subdere, quod utique in eorum positum voluntate, ut etiam DEO valeret resistere, quia tamen hoc non fecit, nisi per ipsorum hominum voluntates, sine dubio habens humanorum cordium, quò placeret, inclinandum omnipotentissimam potestatem.*

Ubi nota primò. DEUM efficaciter movere humanas voluntates, iisque uti ad finem intentum, ut tamen non auferat resistendi potentiam, in sensu nimirum diviso, non composito, ut ex sup. textu liquet.

Secundò efficaciam huius voluntatis non esse refundendam in consensum humanae voluntatis sub conditione praevidi, aut aliam causam creatam, sed in omnipotentissimam potestatem inclinandum, quo vult, humanorum cordium.

Probatur tercio auctoritate Angelici Doctoris, qui praedeterminationes & praedeterminationes verbis apertissimis docuit ac pronuntiavit: q. 3. de ver. a. 7. dicens. *Omnes effectus secundi ex DEI praedestinatione proveniunt.* Ad Annibald. dist. 47. q. un. a. 4. *Voluntate DEI non solum res in esse produciuntur, sed etiam rebus produciendis modum,*